

Суслов В.В., аспірант кафедри транспортних технологій
Національний університет «Львівська політехніка»

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОПИТУ НА ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ

Відомо, що одним з найбільш важливих показників функціонування сучасного міста є рівень розвитку системи громадського транспорту, яка забезпечує потреби населення в переміщенні між різними пунктами притягання (дім, робота, супермаркет, місця навчання, відпочинку тощо). Для оцінювання роботи цієї системи необхідно знати особливості формування попиту населення на послуги, які вона пропонує.

Перш за все для популяризації громадського транспорту потрібно створити комфортні умови його доступності для усіх верств населення. Це можна досягнути при якісному взаємозв'язку ряду критеріїв: відстань до зупинки, оптимальна тривалість очікування на транспортний засіб, тривалість поїздки, вартість перевезень, чистота салону автобуса та його наповненість.

Управління попитом на транспортні послуги – це максимальне підвищення ефективності системи міського транспорту, шляхом зниження рівня використання приватних автомобілів та популяризації громадського транспорту [1].

У роботі [1] автори до переваг планування управління попитом відносять: зниження завантаженості доріг; економія на паркуванні індивідуальних транспортних засобів; розширення альтернатив для мобільності населення; безпека на дорозі; збереження електроенергії; зменшення рівня викидів.

Враховуючи це, можна припустити, що формування попиту на громадський транспорт є необхідною складовою для дослідження напрямків розвитку міст.

Інші автори [2] ділять критерії впливу при виборі громадського транспорту на основні (якість обслуговування, вартість транспортних послуг) і другорядні (тривалість очікування на транспортний засіб, тривалість здійснення поїздки) та подають їх у вигляді піраміди (рис. 1).

Рисунок 1. Критерії вибору виду громадського транспорту

Найбільш точно дослідити попит населення на послуги громадського транспорту можна з використанням натурних методів. У зв'язку з цим, необхідно провести онлайн опитування користувачів щодо затрат їх часу на переміщення громадським транспортом. В анкету буде включено запитання про: тривалість руху до зупинки громадського транспорту; тривалість очікування на транспортний засіб; тривалість руху між пунктами відправлення і призначення; необхідність здійснення пересадки між маршрутами тощо. Важливою також є інформація про наявності у користувачів власного автомобіля, що дасть змогу ґрунтовніше проаналізувати вибір способів переміщення.

Таке опитування дасть змогу зібрати дані щодо сприйняття респондентами окремих параметрів поїздки, які, варто зазначити, суттєво залежать від розмірів міста та щільності житлової забудови.

Література

1. Broaddus A., Litman T. & Menon G. (2009). Transportation Demand Management. (Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH). Retrieved from URL: https://transformative-mobility.org/wp-content/uploads/2009/04/GIZ_SUTP_TM_Transportation-Demand-Management_EN.pdf

2. Gits I., Zhuk M. & Pivtorak H. (2020). Analysis of demand for public transport service in Lviv city. Transport technologies, Volume 1, Number 2. – 57- 64. doi: <https://doi.org/10.23939/tt2020.02.057>.